

Skulpturen "Atta Atta" med undertitlen "kunsten er brudt ud" i bronze, granit, jern og beton udført af Hans Christian Rylander.

RYK KUNSTEN UD I HAVEN

Det er **lettere at holde kunst end bede**. Hvorfor så ikke forskønne sin have med skulpturer? Se her, hvor smukt og let det kan gøres.

Tekst: Anne Fischer Stausholm Foto: Christian Hauschildt

"Jeg plejer at sige til folk, at skulpturer er lettere at have med at gøre end bede. De skal hverken luges eller vandes. Kunst møbler et rum og er med til at skabe dynamik i uderummet. Og så er der det helt særegne ved skulpturer, at kunst i det fri går så godt i spænd med naturen og havekulturen."

Ordene er Dorte Philipsens, indehaver af Galleri Gl. Lejre. Når man vandrer rundt i hendes have fyldt med kunst, kan man kun give hende ret. Dorte Philipsen startede sin have ved at indvinde land, efter at et tidligere kollektivs år på stedet havde sat sit præg. Sammen med sin far, som også er meget haveinteresseret, gik de i gang forår og efterår. En græsplæne blev anlagt, og derefter gravede de haven igennem bid for bid, og der blev lagt mange forårsløg og aurikler. De gamle frugttræer har fået lov at blive stående. De mange gamle træer, fortrinsvis elm, er forlængst gået ud på grund af elmesygen. Da træerne blev fældet, blev der luft i haven og udsyn til enge og de smukke Ledreborg Skove. Tilbage står i dag en række store birketræer.

Smukke stengærder blev opsat og omkranser i dag haven. De passer præcist i udtryk til det omkringliggende græsningslandskab. Blomstrende buske, stauder, køkkenhave, hønseshus og smukke belægninger er siden føjet til. Til sammen tegner det billedet af en lidt tilfældigt udseende have, der grænser op til det åbne græsningslandskab. >

” Skulpturer er lettere at have med at gøre end bede. De skal hverken luges eller vandes.

Støvle på foden af den mandshøje skulptur "Atta Atta" af Hans Christian Rylander.

Rekvisitter som disse har tjent som inspiration til arbejdet med den store "Atta Atta" og er nu en del af udstillingen.

Kirkerelieffet er en arv efter onkel Frode, der købte det på Bruun Rasmussens auktioner.

Det gamle kirkerelief er formentlig fra 1500-tallet og står idyllisk omgivet af hostaens smukke blade.

TENDENS

Mere kunst i haverne

Der findes ikke tal på salget af kunst specifikt til haver og udendørs rum. Men generelt kan siges, at interessen for både have og kunst er stigende. Det samme er folks trang til at markere sig individuelt. Det giver basis for mere kunst i haverne. En stor kvalitet ved kunst i haven er, at hvor blomsterbedene skal vedligeholdes, er skulpturerne vedligeholdelsesfri og taler for sig selv sommer og vinter.

Stålsøjle af Erik Brandt placeret permanent i haven med den smukke natur som baggrund.

Forvokset strå i stål skaber spændende kontrast til de farvestrålende omgivelser.

Lisbeth Bank har brugt træerne som sokkel, hvori der udspiller sig små science fiction-agtige seancer.

> Senest er hele gårdspladsen omdannet med nye hække og fortove af granit, der leder de besøgende ind til galleriet. Et smukt lindetræ og store skulpturer er yderligere med til at danne en præsentabel og indbydende indgang og fremhæver det smukke stuehus, der rummer både galleri og privatbolig.

"Min haveambition har været, at haven ikke skulle ligne en parcelhushave. Den skal bære præg af tæmmet natur, fordi jeg synes, at det passer godt til området og i denne sammenhæng virker rigtig. Alligevel må jeg sige, at der er meget arbejde i haven med at holde den i ave. Netop sådan en type have kan på en sæson nemt tage overhånd, og så ser det lige pludselig sjusket ud. Haven er nu, hvor jeg gerne vil have den. Den er smuk i sit udtryk og hviler godt i sig selv," fortæller Dorte Philipsen.

Dorte Philipsen og hendes familie erhvervede ejendommen af et kollektiv i 1984 og startede galleriet 1988. Haven havde ved overtagelsen et temmelig tilfældigt præg med store træer, frugttræer, valmuer, brændenælder og skvalderkål.

I dag har hun held med at vise kunst i det fri. Mange af de besøgende til galleriet synes, at det er en spændende oplevelse at se kunst i galleriets have og de historiske omgivelser. Naturoplevelsen, de fredfyldte omgivelser og historiens vingesus giver ro, og det giver et åbent sind, hvor kunsten opleves mere intenst, og der gives tid til fordybelse.

Ingen vedligeholdelse

Skulpturer i granit og bronze er vedligeholdelsesfri og bliver kun smukkere, når de patinerer. Træ kan behandles på samme måde som havemøblerne. En del skulpturer af træ er fra kunstnerens side tænkt at være forgængelige. Men typisk er forgængelige materialer ikke egnede til udendørs kunstværker.

Proportionerne i det udendørs rum er væsentlig forskellig fra indendørs. Himlen er loftet, beplantningen væggene og gulvet i form af græs og belægning måske ikke helt plant. Det giver en række muligheder og begrænsninger. Store rum kræver store skulpturer og kan være med til at give rummet kvalitet og karakter. Det er muligt med beplantning af f.eks. hække at danne mindre rum eller nicher, der egner sig fint til mindre skulpturer. Tænk også på, at det kan være fint at blive overrasket i forventningen om, at der ikke er et kunstværk, eller at det er placeret usædvanligt, som når f.eks. Dorte Philipsen placerer et religiøst relief i en skødesløs beplantning af hosta. Generelt er god kunst placeret i den rette sammenhæng en kilde til stor glæde og giver haven kvalitetspræg.

Jan Leths bronzeskulptur har fået plads på terrassen. Bøgehækkens skarpe form og stensætningens store sten danner et værdigt medspil til skulpturens stærke udtryk.

Peter Bonnén's skulptur "To porte og en væg".

Soltegnat på Ib Smedegaards skulptur.

KOMMENDE Udstilling

Der afholdes årligt cirka fem udstillinger i galleriet, – en blanding af separatudstillinger og gruppeudstillinger.

FORÅRET 2008 I GALLERI GL. LEJRE:

8. Marts - 13. april 2008 Separatudstilling
maleri, Gitte Winther

3. maj - 8. juni 2008 Separatudstilling
maleri, Inara Petrusevich samt præsentation af det kommende
Mark Rothko Art Center i Daugavpils. Daugavpils er Mark Rothkos og Inara Petrusevichs fødeby i Letland.

GALLERI GL. LEJRE
OREHØJVEJ 1A
4230 LEJRE

Læs mere
www.galleri-gl-lejre.dk

Om køer forstår sig på kunst skal være usagt. Galleri GI. Lejre præsenterer et spændende alternativ til byens gallerier. For de forbigående er der stof til eftertanke. Er der grænser for, hvor kunst kan præsenteres?